

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.1275/2016/6.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Katona Sándor, a tanács elnöke
 . Kiss Sándor, előadó bíró
 . Pálosi-Magyari László, bíró

Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2017. február 22.
Az ügy tárgya: vesztegetés büntette
Terhelt(ek): ... I. rendű,
 ... II. rendű

Elsőfok: émi Törvényszék, 13.B.420/2013/29/I., ítélet,
tárgyalás,

2015. május 20.

Másodfok: őri Ítéltábla, Bf.57/2015/6., ítélet, nyilvános ülés,
2016. március 8.

Az indítvány előterjesztője: ... I. rendű terhelt védője és
 ... II. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a terheltek javára

Rendelkező rész

A Kúria ... I. rendű terhelt védője és ... II. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványát elbírálv a Veszprémi Törvényszék 13.B.420/2013/29/I. számú és a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.57/2015/6. számú ítéletét ... I. rendű és ... II. rendű terheltek tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] A Veszprémi Törvényszék a 2015. május 20. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 13.B.420/2013/29/I. számú ítéletében három terhelt ügyét bírálta el. A három terhelt közül a jelen felülvizsgálati eljárás ... I. rendű és ... II. rendű terheltet érinti.
- [2] A törvényszék ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett 2 rendbeli vesztegetés elfogadása büntetőjében [2012. évi C. törvény - a továbbiakban Btk. - 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], befolyással üzérkedés vétségében [Btk. 300. § (1) bekezdés] és társtettesként elkövetett 6 rendbeli csalás vétségében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bc) alpont]. A terheltet ezért halmazati büntetésül 3 év szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. A terheltet 3 év időtartamra eltiltotta a villanyszerelői foglalkozással kapcsolatos adminisztrátori foglalkozástól. A terhelttel szemben 120.000 forint értékben vagyonekbezárt rendelt el és úgy rendelkezett, hogy szabadságvesztés büntetéséből a terhelt annak kétharmad része letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [3] ... II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett 2 rendbeli vesztegetés elfogadása büntetőjében [Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett befolyással üzérkedés vétségében [Btk. 300. § (1) bekezdés], társtettesként elkövetett 6 rendbeli csalás vétségében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bc) alpont] és bélyeghamisítás büntetőjében [Btk. 391. § (2) bekezdés]. A terheltet ezért halmazati büntetésül 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte, a villanyszerelői foglalkozástól 3 év időtartamra eltiltotta, 120.000 forint vagyonekbezárt rendelt el és a szabadságvesztés tekintetében úgy rendelkezett, hogy a terhelt annak kétharmad része letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [4] A törvényszék ítélete ellen ... I. rendű és ... II. rendű terheltek vonatkozásában bejelentett ellentétes irányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Győri Ítéltőábrla a 2016. március 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott Bf.57/2015/6. számú ítéletében a törvényszék ítéletét annyiban megváltoztatta, hogy ... I. rendű terhelt esetében a befolyással üzérkedés vétségét a Btk. 299. § (1) és (3) bekezdése szerint minősítette, ... II. rendű terhelt esetében a bélyeghamisítás büntettként értékelt cselekményt a Btk. 391. § (2) bekezdés és (4) bekezdés szerinti bélyeghamisítás vétségének, a befolyással üzérkedés vétségét pedig a Btk. 299. § (1) és (3) bekezdése szerint minősítette. Mindkét terhelt esetében a foglalkozástól eltiltás tartamát 1-1 évben határozta meg. Egyéb vonatkozásban a törvényszék ítéletét a két terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [5] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen ... I. rendű és ... II. rendű terheltek védői terjesztettek elő felülvizsgálati indítványt.

A két terhelt érdekében eljáró védő indítványa - egyetlen kivétellel - az értelemszerű eltérések mellett szó szerint megegyezik. A közös részekre a Kúria együttesen reflektál.

- [6] A védők közös felülvizsgálati érvelésének lényege szerint a tényállás I. és II. pontjában vesztegetésként elbírált cselekmények nem tényállásszerűek, mivel azokat a terheltek nem gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységgel kapcsolatban valósították meg, ekként bűncselekmény megállapítására nincs alap. Ezen álláspont el nem fogadása esetére a védők a bünszövetségben és üzletszerűen történt elkövetés megállapíthatóságát vonták kétségbe és pusztán a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő vesztegetés büntette megállapítására láttak lehetőséget. A tényállás III. pontjában elbírált befolyással üzérkedés tekintetében a védők arra hivatkoztak, hogy nincs következtetési alap a gazdálkodó szervezet dolgozójának befolyásolására, ennek hiányában pedig e bűncselekmény nem állapítható meg. **I. rendű** terhelt védője önállóan arra is hivatkozott, hogy a terhelt a II. tényállási pontban megjelölt cselekményéről a hatóságnak korábban beszámolt, mint az a hatóság tudomására jutott, ekként e vonatkozásban a büntetés korlátlan enyhítésére vonatkozó szabályt kellett volna alkalmazni, amelynek enyhítő körülménykénti figyelembe vétele lett volna indokolt. A védők minderre tekintettel a védenek részbeni felmentését, cselekményeik enyhébb minősítését és a kiszabott büntetések enyhítését kérték.
- [7] A Legfőbb Ügyészség BF.1298/2016/1. számú átiratában a védők felülvizsgálati indítványait - jogi álláspontja részletes kifejtése mellett - nem tartotta alaposnak és a támadott határozat mindkét terhelt tekintetében hatályában fenntartására tett indítványt.
- [8] ... I. rendű terhelt a Kúriára eljuttatott beadványában védőjéhez csatlakozva személyi körülményeire hivatkozással büntetése enyhítését kérte, emellett sérelmezte, hogy ügyészi szakban számára nem biztosították a tárgyalásról lemondás lehetőségét.
- [9] ... I. rendű és ... II. rendű terheltek védője felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Kúria a támadott határozatot a Be. 420. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be. 423. § (4) és (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványokban megjelölt okokból, valamint a hivatalból vizsgálandó, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt eljárási szabálysértések szempontjából bírálta felül.
- [10] Felülbírálata során a Kúria az utóbb említett körbe eső ún. feltétlen eljárási szabálysértést nem észlelt, a védők indítványait pedig - maradéktalanul egyezően a Legfőbb Ügyészség átiratában kifejtettekkel - alaptalannak találta.
- [11] A Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terheltek bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor, továbbá ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának

megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki. A védők felülvizsgálati indítványában foglaltak e két felülvizsgálati ok szempontjából voltak vizsgálandók. A védői hivatkozások közül a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjának hatókörébe eső az a hivatkozás, amely szerint a terheltek tevékenységüket nem gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében fejtették ki, illetve hogy a tényállásban rögzítettek alapján nem vonható következtetés a befolyással üzérkedés kapcsán gazdálkodó szervezet dolgozója befolyásolására, míg a további kifogások a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja hatókörébe esőek.

- [12] A Btk. 291. §-a szerinti vesztegetés elfogadásának bűncselekménye gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységgel kapcsolatban valósítható meg, ezért helytálló az a védői hivatkozás, mely szerint a bűncselekmény megállapítására e kritérium hiányában nem kerülhetett volna sor.
- [13] Az ezzel kapcsolatos védői hivatkozás azonban alaptalan. A tényállás I. és II. pontjában - és miként a későbbiekben jelentőséghez jut a tényállás III. pontjában is - az irányadó tényállásban foglaltak szerint a terheltek az **cég 1** és az **cég 2** között megkötött vállalkozási szerződésen alapulóan az utóbbi alvállalkozóiként közreműködő **cég 3** majd **cég 4** dolgozóiként kerültek kapcsolatba az ügyfelekkel, és teljes mértékben tisztában voltak eljárási kötelezettségeikkel. A terheltek cselekményeiket munkavégzésük során, részben munkaidejükben és egyértelműen az **cég 1** mint gazdálkodó szervezet érdekében végzett tevékenységgel összefüggésben valósították meg, ekként a vesztegetési cselekmények vonatkozásában a gazdálkodó szervezet érdekében végzett tevékenységgel kapcsolatban kritérium megvalósult.
- [14] Helytálló a Legfőbb Ügyészség érvelése a terhelteknek a tényállás III. pontjában foglalt cselekménye minősítésével kapcsolatban. A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállásban foglaltak szerint a terheltek a **cég 1** által rendelkezésükre bocsátott fényképes igazolvánnyal jelentek meg **tanú 1** ingatlanán, lejárt hitelesítésű fogyasztásmérő kicserélése céljából. Szabálytalan vételezésre hivatkozással és annak következményei alóli mentesülésre utalva került sor a 20.000 forint átvételére, melyet **tanú 1** az áramszolgáltatás folyamatosságának biztosítása érdekében is adott át. **II. rendű terhelt** erre figyelemmel és ezt követően szerelte vissza a fogyasztásmérőt. Szabálytalan vételezés esetén a terhelteknek a munkavégzés megszakítása is kötelezettségük volt, melyet a mérő visszaszerelésével megszegtek. Mivel ezt ellenszolgáltatás fejében tették, cselekményük helyes minősítése nem befolyással üzérkedés vétsége, hanem a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és megfelelően minősülő vesztegetés büntette lett volna. Mivel azonban a cselekmény törvénysértő minősítése csak abban az esetben felülvizsgálati ok, ha ahhoz törvénysértő büntetés kiszabása is társul, a Kúria e körben csak a törvénysértés megállapítására szorítkozhatott és a cselekmény helyes minősítését a határozat rendelkező részében nem jeleníthette meg. A

bűncselekmény helyes minősítésének rögzítése mellett a befolyással üzérkedés tényállási elemei hiányának védők által hivatkozott vizsgálata szükségtelenné vált.

- [15] Nem értett egyet a Kúria a bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetés megállapíthatóságával kapcsolatos védői kifogásokkal sem.
- [16] A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja értelmében bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezetten követ el vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet.
- [17] **I. rendű és II. rendű terheltek** a nekik felrótt közös bűncselekményt közös munkavégzésük során, egymásra utalt szerelőpáros két tagjaként valósította meg. Munkavégzésük során az adódó lehetőségeket közösen használták ki anyagiak szerzésére. Az egyes esetekben tevékenységük egymást kiegészítette mind az ügyfelek mind a munkáltatójuk irányában. E körülményekből egyértelműen következik az a közös akaratelhatározás, amely a bűnszövetség megállapításához szükséges szervezettséghez elegendő. Mivel a bűnszervezetben elkövetők megállapodása hallgatólagos is lehet, arra az elkövetés tényeiből is következtetni lehet, a kifejezett előzetes szóbeli megállapodás bizonyítása szükségtelen (4. számú Büntető Elvi Döntés 4. pont).
- [18] A Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik.
- [19] A jogerős határozatban e minősítő körülmény megállapítására törvényes indokok alapján került sor. Az „ugyanolyan” bűncselekmény kategórián túlmenően az eljáró bíróságok a szükséges mértékben vizsgálták a 39/2007. BK véleményben foglaltakat is, figyelembe véve a „hasonló jellegű bűncselekmények” kategóriájának kérdéskörét, mely a felülvizsgálati eljárásban csak annyiban módosul, hogy a 2 rendbeli vesztegetési és 1 rendbeli befolyással üzérkedési cselekmények helyett e kategórián belül is az ugyanolyan 3 rendbeli - helyes minősítés szerinti - vesztegetési bűncselekményt kell alapul venni. A Kúria álláspontja szerint a BK vélemény IV. pontjának felhívása a jelleg hasonlóságra kellő alappal bír, figyelemmel a terheltek közös munkavégzései során adódó lehetőségek sorozatos kihasználására.
- [20] Helytállóan hivatkozott átiratában a Legfőbb Ügyészség arra, hogy az üzletszerűség esetében nem annak van meghatározó jelentősége, hogy az egyes cselekmények megvalósítása milyen időközönként történt, hanem a haszonszerzés rendszerességének, ennek szempontjából pedig az eltelt idő hossza önmagában közömbös (BH 2011.160.). Ebből fakadóan nem jut jelentőséghez az a felülvizsgálati indítványokban hivatkozott körülmény, hogy egyik vagy másik cselekmény vonatkozásában huzamosabb idő telt el. Ugyanakkor a rendszeres haszonszerzésre törekvés megállapítása valamennyi érintett cselekmény minősítésére kihat, szó sincs arról - mint amire a védelem érveléséből következtetni lehetne -, hogy

csak a bizonyos számú bűncselekmény elkövetését követő cselekményeket lehetne üzletszerűen elkövetettnek minősíteni.

- [21] A kifejtettek alapján a Kúria megállapította, hogy **I. rendű** és **II. rendű** terheltek bűnösségének megállapítása valamennyi esetben törvényes és cselekményeik minősítése is - a már jelzettek szerint a felülvizsgálati eljárásban nem korrigálható kivétellel - a büntető anyagi jog szabályaival összhangban álló. Minderre tekintettel a Kúria a védőknek a terheltek bűnösségét megállapító és cselekményeiket minősítő rendelkezéseket támadó kifogásainak nem adott helyt.
- [22] E körülményre is figyelemmel a Kúria a terheltek büntetését kifogásoló, a bűnösségi körülmények körét vitató felülvizsgálati támadásokat érdemben nem vizsgálta.
- [23] Ugyancsak nem voltak vizsgálhatók érdemben a ... I. rendű terhelt beadványában foglaltak. Anyagi jogi szabálysértés megállapításának hiányában ugyanis a Kúria a törvényes keretek között kiszabott büntetés mértékét nem vizsgálhatja felül, és nem képez érdemi felülvizsgálati okot a tárgyalásról lemondás lehetőségének biztosítását hiányoló terhelti észrevétel sem.
- [24] A Kúria ekként a védők felülvizsgálati indítványával támadott jogerős határozatot ... I. rendű és ... II. rendű terheltek tekintetében a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.
- [25] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [26] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2017. február 22.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Pálosi-Magyari László s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Lévai Viktória
tisztviselő